

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА У ЧДУ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

На допомогу студенту

Розвиток сучасного суспільства України і процеси інтеграції в європейську спільноту гостро ставлять питання забезпечення соціального захисту громадян країни. Люди з обмеженими можливостями є найбільш незахищеною частиною населення. На долю цих людей випали нелегкі випробування, однак вони, долаючи труднощі, проявляють виняткову силу духу і непохитну віру в життя. Їх мужність та оптимізм - взірець для інших. Вони не вимагають до себе жалю, тому що, як ніхто, давно усвідомили, що це - шлях в нікуди. Вони пристосовуються як можуть, зі всіх своїх сил. Будь-хто міг би опинитися на їх місці. Людям з інвалідністю не потрібно щось особливе, як і усі ми, вони потребують елементарного - можливості жити, жити серед людей, бути в суспільстві і відчувати себе людьми. Чорноморський державний університет імені Петра Могили не залишається осторонь суспільних проблем. У міру своїх можливостей ми робимо все, щоб змінити ситуацію на краще. Ми створюємо умови для отримання студентами з інвалідністю повноцінної освіти, їх самореалізації, працевлаштування. Люди з обмеженими можливостями повинні мати шанс на повноцінне, щасливе життя. Головним доказом успішності нашої діяльності є досягнення студентів, особливо успіхи студентів з інвалідністю у різних життєвих сферах.

Ректор ЧДУ ім. Петра Могили

Клименко Леонід Павлович

Основні аспекти навчального процесу

Календар студента

Курси підготовки до вступу

Абітурієнти з інвалідністю I, II групи та інваліди з дитинства у Чорноморському державному університеті імені Петра Могили мають можливість безкоштовного відвідування підготовчих курсів до вступу до вищих навчальних закладів.

Найкваліфікованіші викладачі нашого університету готуватимуть вас до складання тестів ЗНО з таких предметів: українська мова, українська література, англійська мова, математика, історія України, географія, біологія, хімія, фізика.

Для участі у підготовчих курсах необхідно подати документи до Приймальної комісії ЧДУ ім. Петра Могили (аудиторія 1-107) до 20 грудня.

Вступ

Абітурієнти з інвалідністю I, II групи та інваліди з дитинства мають можливість позаконкурсного вступу до ЧДУ ім. Петра Могили. Абітурієнти з інвалідністю також мають можливість першочергового зарахування.

Студенти з інвалідністю мають можливість безкоштовного навчання за кошти державного бюджету. Починаючи з 2009 року студенти, зараховані до ЧДУ ім. Петра Могили на контрактній основі, за умови успішного оволодіння навчальною програмою, мають можливість отримати фінансування навчання за кошти Фонду соціального захисту інвалідів.

Протягом 2010-2012 років разом з дирекцією Фонду розроблено спільний план роботи з питань реалізації на території Миколаївської області Програми Президента України соціально-економічного розвитку України на 2010-2014 роки «Україна для людей», який у свою чергу дозволяє забезпечити безперешкодний доступ до отримання вищої освіти, задля подальшого працевлаштування, осіб з обмеженими фізичними можливостями. Співпраця з Фондом соціального захисту інвалідів діє на підставі укладання тристоронніх договорів між Університетом, Фондом та студентом. Фонд сплачує не лише за навчання, але й за проживання осіб з обмеженими фізичними можливостями в гуртожитках Університету.

Станом на 2014-2015 навчальний рік за кошти Фонду соціального захисту інвалідів навчаються 33 студенти, з них 7 на заочній формі навчання та 26 студентів – на денній формі навчання, з них четверо є маломобільними особами, які пересуваються на інвалідних візках. За державним замовленням навчаються 58 осіб з інвалідністю.

Прийом документів для вступу до ЧДУ ім. Петра Могили відбувається з 10 липня до 1 серпня.

Навчання може здійснюватися за денною, денно-вечірньою та заочною формами навчання.

Тривалість навчання:

Бакалавр – 4 роки

Спеціаліст – 5 років

Магістр – 5 – 5,5 років

Вступ до університету на бакалаврські програми здійснюється за результатами сертифікатів Українського центру оцінювання якості знань. Вступники особисто подають заяву про вступ до ЧДУ ім. Петра Могили. До заяви додаються:

- Документ державного зразка про повну загальну середню освіту і додаток до нього (за особистим вибором оригінал або його завірена копія)
- Медична довідка за формою 086-О (оригінал або копія)
- 6 фотокарток розміром 3x4
- Паспорт та ідентифікаційний код (2 копії)
- Приписне свідоцтво для юнаків (копія)
- Сертифікати Українського центру оцінювання якості знань з предметів, визначених правилами прийому ЧДУ ім. Петра Могили.

За бажанням, абітурієнт може брати участь у конкурсі на 3 спеціальності (за наявності необхідних сертифікатів).

Студенти можуть навчатися за такими напрямками підготовки:

- Спорт
- Здоров'я людини
- Журналістика
- Філологія (переклад, англійська та німецька мови)
- Філологія (українська мова та література, іноземна мова (англійська))
- Філологія (англійська, німецька мови)
- Політологія
- Історія
- Міжнародні відносини

- Міжнародна інформація
- Соціологія
- Соціальна робота
- Психологія
- Правознавство
- Економіка підприємства
- Фінанси і кредит
- Облік та аудит
- Геодезія, картографія, землеустрій
- Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування
- Приладобудування
- Комп'ютерні науки
- Комп'ютерна інженерія
- Системний аналіз
- Будівництво

За останні 5 років у ЧДУ ім. Петра Могили отримали вищу освіту 130 осіб з інвалідністю.

Станом на 2014-2015 навчальний рік у ЧДУ ім. Петра Могили навчаються 90 студентів з інвалідністю. Двоє студентів з інвалідністю ЧДУ ім. Петра Могили у 2014 році були відзначені стипендією міського голови за успіхи у навчанні та активну суспільну діяльність.

Підвищення кваліфікації

ЧДУ ім. Петра Могили здійснює підвищення кваліфікації осіб з інвалідністю з метою сприяння їх працевлаштуванню та самореалізації.

Сумісно з Миколаївським обласним центром зайнятості ЧДУ ім. Петра Могили реалізували проект з навчання 15 безробітних осіб з інвалідністю (з них 7 пересувалися на візку) з курсу «Практичний Web - дизайн, створення і супровід Web - вузла» з подальшим працевлаштуванням на підприємстві Союзу організації

інвалідів «Літопис». Проект було реалізовано з 13 грудня 2013 року по 7 лютого 2014 року. Були знайдені спонсори для закупівлі 15 ноутбуків, які були подаровані учасникам цієї групи, останні активно використовували їх для навчання.

У результаті співробітництва ЧДУ ім. Петра Могили з Миколаївським обласним центром зайнятості у 20 районних центрах зайнятості проведено семінари-практикуми «Забезпечення рівних можливостей при прийомі на роботу для осіб з інвалідністю, як складова позитивного іміджу організації» для роботодавців

З 15 вересня 2014 року по 31 грудня 2014 року ЧДУ ім. Петра Могили за підтримки Посольства США в Україні реалізовує освітню програму (курси) «Розробка додатків для ОС Android на мовіJava» для осіб з обмеженими фізичними можливостями. Проект об'єднує очну та дистанційну форму навчання – слухачі проекту об'єднані у 2 групи (20 осіб очної форми навчання та 20 осіб дистанційної). З метою організації транспортування мало мобільних осіб ЧДУ ім. Петра Могили співпрацює з Департаментом соціального захисту населення Миколаївської обласної державної адміністрації.

Проект надає можливість людям з інвалідністю працювати на дому чи дистанційно та реалізувати себе у сфері з найбільшою потребою у спеціалістах на ринку праці. По закінченню проекту кожний слухач програми проходить реєстрацію, як розробник для Android на спеціалізованому майданчику в Інтернеті та публікує свій перший додаток, який може зацікавити потенційного інвестора.

Студентські сервіси для обслуговування осіб з особливими потребами

Центр соціально-психологічної підтримки, професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню

Центр здійснює психологічний супровід навчального процесу з метою сприяння адаптації до навчання та соціалізації у студентському колективі студентів з інвалідністю. У Центрі є фахівець з питань набору, навчання та працевлаштування студентів з інвалідністю, який здійснює психологічну та організаційно-методичну допомогу студентам-інвалідам. За Центром соціально-психологічної підтримки, професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню ЧДУ ім. Петра Могили закріплено спеціалізовану аудиторію, адаптовану для людей з інвалідністю, особливо з порушенням опорно-рухового апарату.

Доступність навчання

У ЧДУ ім. Петра Могили збудовано два металевих та сім бетонних пандусів, які забезпечують доступність до аудиторій, бібліотеки, їдальні на першому поверсі корпусів університету. Протягом січня – жовтня 2012 року завдяки співпраці з Миколаївським обласним благодійним фондом «Гармонія» на першому поверсі головного корпусу було перебудовано дві кімнати особистої гігієни для маломобільних осіб. У випадку необхідності студенти завжди можуть отримати висококваліфіковану медичну допомогу у Медичному центрі університету.

Для неміських студентів та малозабезпечених студентів в університеті функціонують 3 сучасних студентських гуртожитки. Гуртожитки ЧДУ ім. Петра Могили мають необхідне обладнання для проживання осіб з обмеженими фізичними можливостями.

Університет має зручну транспортну розв'язку. Студенти на інвалідних візках мають можливість дістатися до університету з усіх основних районів міста тролейбусами № 2 (Залізничний вокзал – мкр Намив), №5 (вул.Будівельників - Намив), №6 (Намив – вул. Сивашської Дивізії), автобусом №83 («Океан» – мкр Намив).

Соціально-психологічна служба ЧДУ ім. Петра Могили

З метою створення сприятливих умов для отримання освітніх послуг особами з інвалідністю Центр соціально-психологічної підтримки, професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню ЧДУ ім. Петра Могили здійснює психологічний супровід навчально-виховного процесу для осіб з інвалідністю.

- ✓ Проводяться соціально-психологічні тренінги в академічних групах, де навчаються студенти з інвалідністю з метою сприяння їх адаптації серед студентського колективу та формування у студентів толерантного ставлення до осіб з обмеженими фізичними можливостями
- ✓ Проводяться індивідуальні психологічні консультації зі студентами інвалідами з метою профілактики стресів, гармонізації емоційного стану, подолання особистих труднощів
- ✓ Проводяться бесіди з викладачами та кураторами академічних груп, де навчаються студенти-інваліди, з метою врахування їх фізичних та психологічних можливостей у процесі навчання, створення індивідуального підходу до навчання осіб з обмеженими можливостями
- ✓ З метою ефективного подолання труднощів, що виникають у процесі навчання у ЧДУ ім. Петра Могили планується створення групи психологічної підтримки для студентів з інвалідністю

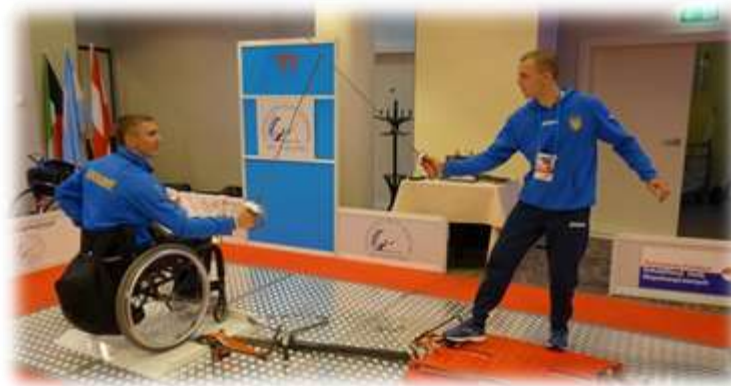

Здоров'я та інваспорт

У ЧДУ ім. Петра Могили навчаються студенти з інвалідністю, серед яких 4 кандидати у майстри спорту з плавання, одна з яких є багаторазовою чемпіонкою України з плавання, а також майстри спорту з фехтування, один з яких є переможцем міжнародних змагань з параолімпійського фехтування (фехтування на візках). Більшість студентів з інвалідністю займаються різними видами спорту у якості хобі. У Спортакіадах ЧДУ ім. Петра Могили разом зі здоровими студентами змагаються студенти з обмеженими фізичними можливостями, для яких створюються спеціальні групи.

Для оздоровлення студентів з інвалідністю у ЧДУ ім. Петра Могили створено кабінет лікувальної фізкультури.

Дозвілля

У ЧДУ ім. Петра Могили проводяться різноманітні розважальні та розвивальні заходи, конкурси, у яких беруть участь і студенти з інвалідністю. Студенти з обмеженими фізичними можливостями можуть брати участь у роботі різноманітних студентських об'єднань і клубів: юридична клініка «Veritas», екологічний клуб «Студентська екологічна ініціатива», кіноклуб, мовні клуби, дискусійний клуб, ренесансний театр, студентські ЗМІ, зокрема газета «Вагант», економічний клуб, психологічний клуб тощо.

Додаткова інформація

У ЧДУ ім. Петра Могили студенти з інвалідністю мають можливість дистанційного навчання, підключення до електронної бібліотеки, отримання учбової літератури в електронному вигляді. У 2011 році на базі університету було впроваджене віртуальне освітнє середовище Moodle з метою надання можливості дистанційного навчання студентам з інвалідністю. На території університету є Wi-Fi мережа, можливість користування телефонним зв'язком.

Адміністрування інклюзивної освіти в університеті здійснюється Інститутом післядипломної освіти ЧДУ ім. Петра Могили. Директор Інституту – кандидат економічних наук, професор Норд Ганна Леонідівна.

З питань інклюзивної освіти ЧДУ ім. Петра Могили співпрацює з:

- Департаментом соціального захисту населення Миколаївської обласної державної адміністрації
- Управлінням охорони здоров'я у Миколаївській області
- Департаментом освіти, науки та молоді Миколаївської обласної державної адміністрації
- Фондом соціального захисту інвалідів
- Громадськими організаціями та об'єднаннями осіб з обмеженими фізичними можливостями.

Контакти

Ректор ЧДУ ім. Петра Могили Клименко Леонід Павлович

Кабінет 5-108

тел. (0512) 76-55-55

E-mail: rector@chdu.edu.ua

Директор Інституту післядипломної освіти ЧДУ ім. Петра Могили Норд Анна Леонідівна

Кабінет 5-103

тел. (0512) 76-55-59

E-mail: kma.nord@gmail.com

Директор Центру соціально-психологічної підтримки, професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню Демірполат Анна Володимирівна

Кабінет 4-107

тел. (0512) 76-71-80; 063 99 78 138

E-mail: annademirpolat@gmail.com

Фахівець Центру соціально-психологічної підтримки, професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню (Координатор з питань набору, навчання та сприяння працевлаштуванню студентів-інвалідів) Сіра Катерина Юріївна

Кабінет 4-107

тел. (0512) 76-71-80; 097 207 45 27

E-mail: katerina_sira@ukr.net

Приймальна комісія ЧДУ ім. Петра Могили

Заступник відповідального секретаря приймальної комісії Олійник Ірина Анатоліївна

Кабінет 1-107

тел. (0512) 24-41-89

E-mail: ia_zh@mail.ru